

Învată cu Anca

CORINT
PRO
EDUCAȚIE

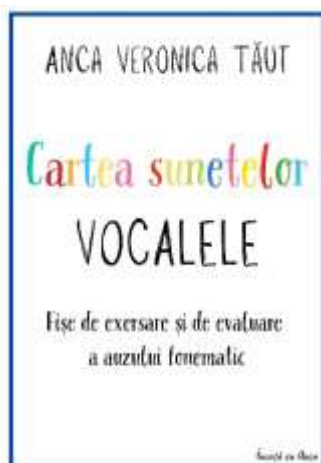
Buzunarul cu idei și resurse

**Manualul – un instrument curricular în
scenariul lecțiilor de Comunicare în limba
română la clasa I**

Material realizat de prof. Tăut Anca Veronica

1. Dezvoltarea auzului fonematic la elevii clasei I

Conștientizarea fonologică (pronunția clară a sunetelor limbii și localizarea acestora în cuvinte) constituie o primă etapă în însușirea citit-scrisului de către elevii din clasa I. Dacă această etapă este parcursă atent, deprinderile de scriere se vor forma cu mare ușurință. Este important **să observăm la fiecare elev** în parte comportamentele verbale și să avem intervenții punctuale dacă elevii noștri:

- pronunță defectuos sunetele;
- au dificultăți în discriminarea anumitor sunete (f – v, d – t, m – n);
- rostesc cuvintele care sunt substantive, eliminând articolul definit (*calu'* în loc de *calul*, *caietu'* în loc de *caietul*);
- pronunță defectuos anumiți diftongi (*ua* în loc de *oa*, *fluare* – în loc de *floare*);
- utilizează limba română în forma dialectală specifică diferitelor regiuni (*Bunica o plecat.* în loc de *Bunica a plecat.*)

Normarea pronunției și conștientizarea fonologică se instalează doar prin rutine de analiză și reprezentare fonetică zilnică. O astfel de rutină o poate constitui **Cartea vocalelor. Cartea consoanelor**, un set de fișe pentru dezvoltarea auzului fonematic. Fiecare fișă conține câte nouă imagini pentru analiza fonetică a cuvintelor în care sunetul nou învățat este poziționat inițial, medial sau final. Fișele se pot realiza în aplicații diferite (de exemplu Canva, unde baza de imagini este foarte generoasă), în funcție de nevoile elevilor sau de dificultățile observate pentru care se face intervenția.

2. Dezvoltarea exprimării orale prin formularea de răspunsuri și întrebări care au ca suport imaginea

Baza exprimării orale la elevul mic o constituie **exprimarea în enunțuri**. Informațiile, răspunsurile la întrebările noastre, răspunsurile la întrebările referitoare la înțelegerea unui text audiat sau citit, opiniile, ideile sunt înțelese de către toți dacă sunt exprimate în enunțuri logice (cu uzul corect al conectorilor logici și al topicii cuvintelor), complete (cu detalii semnificative pentru mesajul transmis) și rostite cu claritate.

Ghicește personajul! este un joc de formulare de întrebări și răspunsuri care stimulează spiritul de observație (analiza unei imagini, a detaliilor care o compun) și exprimarea orală logică, coerentă. Este și un joc eficient pentru citirea numelor sau scrierea lor cu literă inițială majusculă. Ideea este inspirată de jocul internațional cu carduri *Guess who?*, un joc pentru copii sau familie.

Elevii primesc o fișă cu imagini cu diferite personaje (numărul acestora poate varia). După completarea numelor cu litera majusculă și citirea tuturor numelor personajelor, elevii formulează întrebări despre personaje, solicitând răspunsuri detaliate: Ce personaj are meseria de bucătar? → Personajul care are meseria de bucătar este Dan. Cine desenează o steluță? Dumitru desenează o steluță. Cum se numesc personajele care sunt animale? → Personajele care sunt animale se numesc: Didi, Dudu și Dodo.

Este important să cerem elevilor să formuleze întrebările în moduri cât mai variate, pentru a evita monotonia exprimării

- ✓ Ce personaje are/ face/ poartă/ este... ?
- ✓ Cum se numește personajul care... ?
- ✓ Care este numele băiatului/ fetei care... ?

3. Utilizarea cărților mici ilustrate în dezvoltarea auzului fonemic/ învățarea citit-scrisului

Cărțile mici sunt o activitate iubită de copii. În primul rând, confecționarea unei mini cărți contribuie mult la dezvoltarea motricității fine (pliere, desenare, colorare). În al doilea rând, cărțile mici stimulează creativitatea, prin faptul că elevii caută idei de ilustrare a unui cuvânt sau a unui enunț.

În etapa prealfabetară, așa cum încă obișnuim să o numim, ilustrarea cuvintelor este o activitate care sprijină dezvoltarea auzului fonemic. Pot fi ilustrate cuvinte pe care copilul și le dorește, cu respectarea sarcinii, sau se pot ilustra cuvinte stabilite de comun acord cu clasa:

- ✓ cuvinte cu sunetul nou învățat, în poziția inițială, mediană sau finală;
- ✓ cuvinte formate din unu, două, trei, patru silabe;
- ✓ cuvinte care denumesc fructe/ obiecte de igienă/ rechizite etc.

4. Analiza imaginii în exercițiile de citire și scriere a cuvintelor sau propozițiilor

Imaginea este un suport vizual esențial pentru dezvoltarea spiritului de atenție la elevii mici și pentru dezvoltarea abilităților lingvistice. Cu ajutorul unei imagini, elevii:

- ✓ **pot numi** elemente de detaliu ale unei imagini, prin rostirea clară a cuvintelor (**exersarea pronunției corecte**);
- ✓ **pot formula**, enunțuri extrem de variate care să surprindă cât mai multe detalii (**exprimare variată**);
- ✓ **pot selecta**, dintr-un set de enunțuri formulate enunțul care reprezintă mesajul-cheie transmis de imagine (**esențializare**);
- ✓ **pot scrie** cuvinte sau propoziții (**scriere**);
- ✓ pot detecta **elementele de detaliu inexistente într-un mesaj despre imagine** sau **elementele eronate incluse dintr-un mesaj (gândire critică și logică)**.

Două activități utile care au ca suport imaginea sunt:

- a. **O imagine, mai multe cuvinte.** Elevii au sarcina de a observa, numi și scrie toate cuvintele care ilustrează detalii existente în imagine. Activitatea poate fi folosită ca brainstorming, în etapa de captare a atenției într-un scenariu didactic sau în etapa de fixare a cunoștințelor. Fișa de lucru a activității poate fi folosită individual, în perechi sau în echipe de elevi.
- b. **Adevărat sau fals?** Elevii observă atent toate detaliile unor imagini și stabilesc pentru enunțurile citite, referitoare la imagini, valoarea de adevăr. Este o activitate excelentă pentru exercițiile de același tip, care vizează înțelegerea unui text audiat sau citit.

Mai jos, fișele de lucru aferente activităților:

Sunetul a. Literele a și A

1. Pronunță corect cuvintele.
2. Reprezintă silabele prin liniuțe verzi.
3. Reprezintă sunetele prin cerculețe negre.
4. Colorează cu negru cerculețul sunetului a.

ACT

ARS

ALB

AUR

AMIC

ARDEI

CAVALER

CAMION

PAPAGAL

Sunetul **d**. Literele **d** și **D**

1. Pronunță corect cuvintele.
2. Reprezintă silabele prin liniuțe verzi.
3. Reprezintă sunetele prin cerculețe negre.
4. Colorează cu negru cerculețul sunetului **d**.

DOP

POD

DRUM

DRAGON

ARDEI

DANTURĂ

DIRIJOR

LEBĂDĂ

DINOZAU

Citare

D

NUME DE PERSOANE ȘI ANIMALE

Completează numele cu litera indicată și citește.

__idi

__an

__ana

__ida

__aria

__arius

__alia

__elia

__udu

__ina

__iana

__aiana

__aniel

__aniela

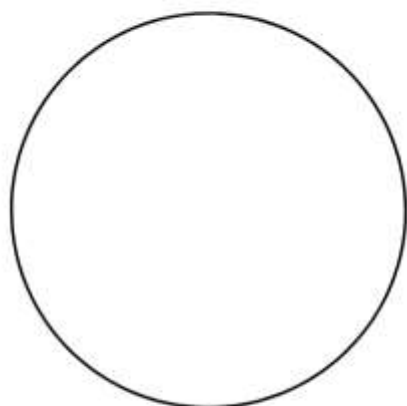
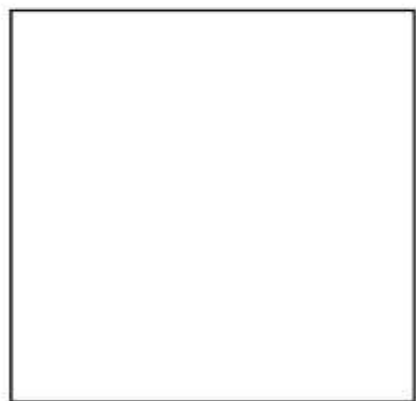
__odo

__umitru

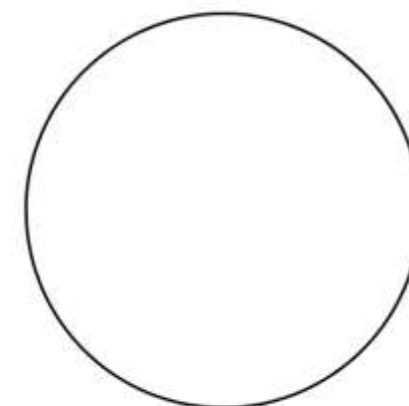
Știu să citesc ____ nume de copii.

Învăță cu Anca

ACEASTĂ CARTE
ESTE A MEA.

CARTEA
CUVINTELOR
ILUSTRATE

NUMELE MEU ESTE

Învăță cu Anca

Învăță cu Anca

O imagine, mai multe cuvinte

Observă cu atenție imaginea și scrie cât mai multe cuvinte referitoare la detalii.

Învăță cu Anca

O imagine, mai multe cuvinte

Observă cu atenție imaginea și scrie cât mai multe cuvinte referitoare la detalii.

Învăță cu Anca

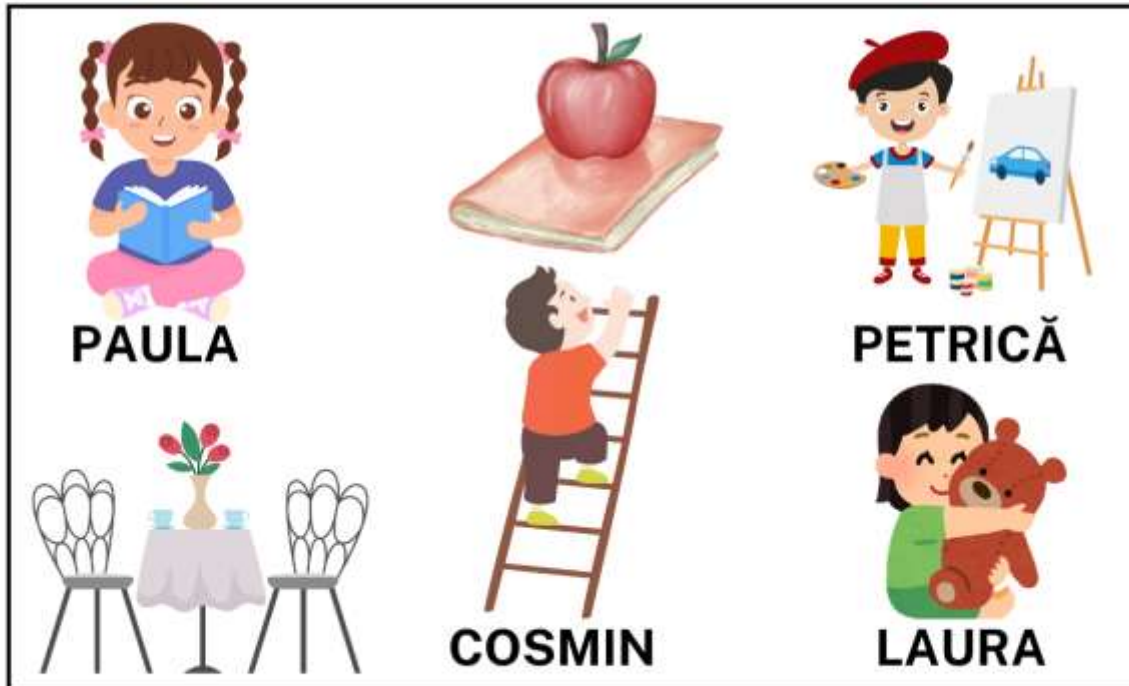
Numele: _____

Data: _____

Pp

ADEVĂRAT SAU FALS?

- Observă imaginile.
- Citește cuvintele și propozițiile.
- Notează cu **A** propozițiile adevărate și cu **F** propozițiile false.

- Paula are o carte.
- Petrică a pictat o pisică.
- Pe o carte este un măr.
- Pe masă este un scaun.
- Cosmin urcă pe un munte.
- Laura a primit un urs.